

جمعه ایرتسی — ۱۵ تشرین اول ۱۹۲۷

جلد : ۸

دردنجی سنه — نومرو ۹۶

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام

پوردی یاننده کی بناده

خصوصی دائره

صاحب و مدیری

محمد مسیح

مجله شخصی

آبونه شرطری : سنه لکی ۲۵۰

آلتی آیانی ۱۲۵ ، فوق العاده

نسخه لرایجون ۳۰۰ و ۵۰۰

غروشدر .

بجموعه مزهیتتنجه طبعی تنسیب

ایدله بن ازولر اعاده ایدلر .

هر آیه برنجی داوره بشنجی کونلری هیبقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، حرفی مجموعدر .

تلی قانی . بو قاپیری ، ساجوق هیکترا .
شلیشک طاشلری بونئارق وجوده کتیردکاری
قابارتمه قوش تمثاللری سوسلهردی . تاریخی
روایتله نظراً بو سوزلر هجرتدن سوکرا
(۶۱۸) تاریخنده ساجوق حکمداری
علاءالدین قیباد اول طرفندن انشا ایدلمشدر .
بو قاپیرک اوزرنده بولونان کتابه لردن بری
شوبله در : [۱]

۱ - (بنی هذا البرج والبدن فی ایام
السلطان المعظم علاءالدین والدين ابو الفتح
کیقباد بن کیخسرو ناصر امیرالمؤمنین)
۲ - (هذه دائرة تدفع السيل الدافق
والخيل السابق ولا تنفع الويل الصادق فی
الليل الفاسق)

قوتیهده علاءالدین جامی منبریک اختساب
تزییناتندن برقم

محمود) ربه سندبو نلره مماثل طوغله لر بولندیق
(موصول) لی (احمد بن عبدالله) ک بورایه
وضع امضا ایتمش اولدینی کورویلیور . شو
معلوماتک ایسه قیمتی وارد ؛ چونکه بزه بو
نوع تزییناتک اساساً منشای اولان مملکتی

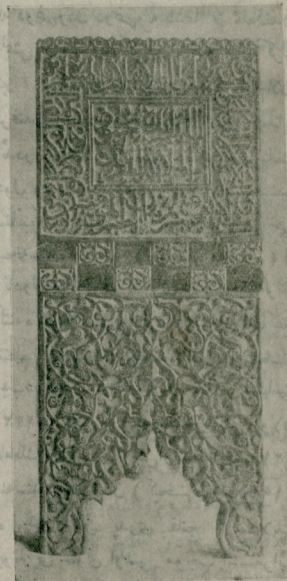

قوتیهده علاءالدین جامی منبریک تزییناتندن
ساجوقلر جینی موزایقنه نه قادر
اهمیت بریدیلر ایسه ، طوغله موزایقنهده
عینی رغبتی کوسردیلر . طوغله موزایقلاری
ایجابنه کوره بعضاً بوتون سطحیه و بعضاًده
کنارلی اولارق لازم کلن محللره قونولدی
و موجود اولان بر کتبه ، اشبو طوغله لرک
طوس شهری معماری محمد بن محمدک اثری
اولدینی بیلدیرمکده در . بناء علیه منشأک
ایران اولدیفنه آرتق شهبه بو قدر . آقشهرده
اون بشتنجی عصرده وجوده کتیریلان (سید

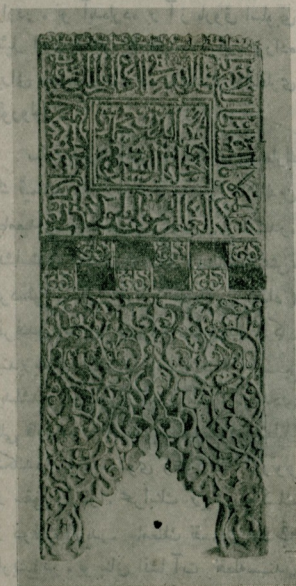
[۱] بو کتاهلر وقتله قوتیه موزه سندده
ایدی . ایکینجی کتابة می مولانا ک بابلی بهاءالدین
ولداک یازمش اولدینی سوبلنمکده دریمه موزه ک
ایکی طرفنده باقی رسمی اولان و مرمره تحکوک
(سنه ثمانیه و عشر و ستایه) عباردی بر کتبه دها
وارد .

قوتیهده علاءالدین جامی منبریک تزییناتندن
مر بری بر سسته آجیلردی . بو قاپیرک
مشهورلری شو اسملره تسمیه ایدیلردی .
لازیده قاپیسی ، آت بازار قاپیسی ، سلاه
قاپیسی ، آقشهرای قاپیسی ، لادیک قاپیسی ،

آثار عتیقه موزه سندده
قوتیهده علاءالدین جامی قرآن کریم رحله لرندن

آثار عتیقه موزه سندده
قوتیهده علاءالدین جامی قرآن کریم رحله لرندن

سلطنت مقامك اوزمان اخذ ایش اولیدی
تکمیل القاب و عنوانلری محتویدر . منبرك
قابی قانارلندن بری وقتله سرق ایدلشدی
دبكر قنادی ایسه اسانبولده موزه ده صافلا
مقدمه در . عینی منبره بکزمین بر منبرده
آقرایده قره مان ارغلی ابراهیمك طرفندن
یادیرلش اولان اولو جامعده در . بو منبرده
(رکن الدین مسعود اول) نامنه قوشمیشدر .
علاءالدین جامعك مؤذن محفلنده (ابو عبدالله
محمد السمرقندی) اسمنده كی خطاطك یازمیش
اولدینی ۶۱۲ تاریخی حاوی قیمتی بر
مصحف واردر . جامعده آنادولونك اك
اسكی وفاقا ایسلامه لی شامدانلری ، غایت
اعتنا ایله اورولش خالیرلی ، کلیملری
موجوددر .

ایکینجی قسم برنجی قسمك صولنده در .
بوراده بر محراب واردر . اوچینجی قسم ایسه
برنجی قسمك صاغنده در . بوسمفلر اوقادار
اهمیت شایان دیکلدر . جامعك اك قمنلی
اثرلی محراب ایله تیردر . محراب بر آرز
عرب طرزنی آکدرمقدمه در . تره ایسه سکر
ضلعی اولان پلانی و امرام شکنده كی چاتینی
الله دوغروندن دوغروبیه بشقار بر عملکندن
آلش بر معماری کیدی . ظنه کوره کرک
منبر ، کرکسه تره ، ایکینجی قلینج آرسلان
طرفندن وجوده کیتیلش داها اسکی بر بنایه
طأدر . علاءالدین جامعده ایشته بو بناتك
تحول توسعندن عبارتدر . ۱۹۱۷ سنه سنده
استانبولده شیقان یکی مجموعه ك ۱۹ نجی
نسخه سنده موسیو (کوستا مه ندل) ك
آنادولوده سلجوق آیدلری عنوانلی مقاله لرینك
آئنده شویله شرح وار : دایشته پلانك غیر
منتظم اولماسنه وجهه ده تاظر بولونماسنه
سببه بودر . فی الحقیقه تره ، اگر انشایی
۱۲۲۰-۱۲۲۱ تاریخنده ختام بولمش اولان
جامعك معاصرلی اولش اولسه ایدی ، ۱۲۱۰
سنه سنده وفات ایدن (کیخسرو) ایله ۱۱۹۲
ده ارحال ایلین پدري قلینج آرسلانك
تأبوتلری حاوی اولسی موجب استغراب
اولوردی . حالبوکه تره ك خارجده موجود
اولان برکتبه یوتره بك الذات قلینج آرسلان

اوج قسمه آیرایلیرز برنجی قسم ، اورتاده
چینلی بر قبه ایله غایت مصنع بر محراب
ومنبری طاشیر . بوراده كی چیدیلرک بر جوخی
دوشمیشدر . اوراق بر تمیر انشاننده بو کوزله
چیدیلر دقتسزلك یوزندن یوق اولمشدر ،
بورانك ایکینجی قلینج آرسلان طرفندن
بنایتدیرلش اولدینی روایت ایدیلر .
منبر غایت زنکین و بها عیله مه بک بر قیمته
مالکندر . آناوز آغاخانن و بربرینه کرفت
و متعدد هندسی شکلار ایلا وجوده کیتیلمشدر .
اوزرنده اوج کتبه واردر . برنجی کتبه :
(عزالدین و الدین ابو الفتح مسعود بن
قلنج آرسلان ناصر امیر المؤمنین) [۱]
ایکینجی کتبه : (السلطان المعظم شاهنشاه
الاعظم سید سلاطین العرب والعجم مالک
رقاب الامم عزالدین و الدین رکن الاسلام
و المسلمین فخر الملوك و السلاطین نصیر الحق
بالبراهین قاتل الکفره و المشرکین غایت
الجاهدین حافظ بلاد الله ناصر عباده ، معین
خليفة الله سلطان بلاد الروم و الارض و الافرنج
و الشام ابو الفتح قلنج آرسلان بن مسعود
ابن قلنج آرسلان ناصر امیر المؤمنین ادام الله
سلطانه و خلد ملکه و ضاعف اقباله) [۲]
اوچینجی کتبه :

(عمل استاد مکی (زری) الحاحی الاملاطی

و فرغ منه فی رجب سنه خمسین و خمس
ماه) . [۳]

روایتلر خارج ، منبرك اوستاسنك اسمی
قوتلی دلیلره استناداً حل ایدلش دکلدر .
منبر قاپیسنك چرخه سنك چوقور سیلمه سنه
(۵۵۱) سلطنته جالس اولان (عزالدین
قلنج آرسلان ثانی بن مسعود) کندی اسمنه
اوله رق ایکینجی کتبه نی قویودور مشدرکه ،

[۱] بو کتبه ده حکمداو ك عنوانی (رکن
الدین) اولسی ایجاب ایدرکه ، بعضاً کتبه لاره بو
کبی خطاره تصادف ایدیلر .

[۲] ۱۳۳۹ ده نشر ایدیلن قویه ره برنده
بو کتبه نك صوکی شویله یازیلیدر : (وضاعف
اقباله) ۱۳۳۰ سنه سنده قویه ولایتی سالنامه سنده
ایسه (وضاعف اقتداره) اوله رق یازیلیدر .
[۳] ۱۳۳۹ ده نشر ایدیلن قویه ره برنده
بو کتبه (عمل استاد مکی (زری) و ۱۳۳۰ سنه سنه
قویه سالنامه سنده ایسه (عمل استاد بوله) یازیلیدر .

ارائه ایدر . طوغله - اغلب احتمالاته نظر آ-
بر بابل اخترایدر ؛ مینا کاری طوغله لرک
استعمالی ده الجزیره قطعه می داخنده اک قدیم
زمانیره طأدر . [۱] چینی موزاییقلرینك
کوزله نمونه لرینه میلادی ۱۲۶۹ سنه سنه
دوغرو (عمل کلوك بن عباده) طرفندن
انشا ایدیلش اولان (صاحب آنا) جامعده
تصادف ایدر . جامعك چینی موزاییقلرندن
استلاقتی غایت زنکین بر عرابی واردر .
عینی زمانده بو نمونه لر (تره محی الدین) ده
کورولور . وقتله ایکی مناره می اولان
(صاحب آنا) جامعك مناره لرندن
بری ییقیلمشدر . مناره لرک قاعده لرنده
طوغله موزاییقلرینك نمونه لری واردر .
اثرلنده یازسكده مهم بر موقعی کورولور .
آیدلرده کوزله یازیلر مبدولاً استعمال
ایدلشدر . خارجی قسمك بعضی محلی رینه
کتبه لر قوتولدی . (صاحب آنا) نك قاپیسی
ایله پنجره لرینك اوزرنده كی بوبوك حجره نك
پروازنی اورتق یازیلر کوزله بر نمونه در .
(قره طایك) ایسه داها زنکین و جیجیچکی بر
کوفی خط ایله وجوده کیتیلش بر (قیزی)
واردر . بو آیدلرده بر آرز باروق اسلوبی
تمیل ایدن شکلار ایله قارشیلاییلر . بوراده
ایرانی جیجیچیلرینك ده چالیشمش اولدقلری
کورولور .

سلجوقلرک پایش اولدقلری جامعلرک
اك قیمتلیرلندن بری ده قونه ده كی علامه الدین
جامعیدر . بوجامع ستونلی اولارق یاپیلمشدر .
انشاسنه (کیکاس اول) طرفندن باشلانمش ،
قره مشی و سلفی بوبوك (علاءالدین کعباد)
طرفندن ۱۲۲۰-۱۲۲۱ تاریخنده اکمال
ایتدیریلرک کندی نامه اضافه توسیم
ایدلشدر . ایچنده كی قیمتی ستونلرک عددی
اللی قاداردر . ایچریسی غیر منتظم بر مستطیل
شکلنده اولوب مستوی و طور اقله اورتولو
بر سقی واردر . محرابنك تربیتانی بوبوك
بر ذوق اثریدر . جامعك تقیاتی اولدجه
قاریشقدیر . بو بنایی انشا آت نقطه سنندن

[۱] آنادولوده سلجوق آیدلری : بکی مجموعه
صا ۲۱

طرفدن انشا اولمش اولدنی و كذلك منبرك
قاپیسی بالاسنه محكوك بولان دیگر بر کتابه
دخی عینی سلطانت امریه بنا ایدلیدیکی
بیلد مکنده در . او حالده نتیجه بنفسه
نظائر آیتش اولور . تره بك عابد اولدینی
ومنبرك دخی اولجه موضوع بولندی ایلك
جامعك پلانسه كاجه بونی ده بلسكه مجنده
تدقیقات اعتاكارانه اجرا ایدرك استخراج
ایلك ممكن اولور .

علاءالدین جامعك معاری سوریه لی محمد
ابن قولاردمشقی نامنده برذاتدر جامعك بر
چوق قسمنده سوریه انشا طرزندن دوغمش
سیستمه ملرم تصادف ایدیلر . جامعك صوركرادن
اورولمش قاپیسی ده تدقیق ایدلسك دكر برآردر .
بو قافی دیواردن ایجرییه دوغرو كیرهرك
بر حجره حالی آمشدر . بو قاپیك مدخل
طرفه . بر كوكوچك ستون واردركه اوزدلی
منكسر خطار اوله رق بیولی اولوقلر ایله
ترین ایدلشدر . بو ستونلر قیما (قورهت)
ستونلرینه بکزمه . ایچ قسمتمنده بعضی
ستونلر واردركه بونلرده صانعت هظه نظرندن
تدقیقه شایندر .

جامعك شال جهتمده کی تره بده پلان
اعتبارله سكر ضاعلی منتظم بر منشوردر .
ایجرییه ایسه اهرام شكتمده در . بوراده
ركن الدین مسعود ، عزالدین قلیچ آرسلان
ثانی ، غیاث الدین کیخسرو اول ، علاالدین
کیقباد ثانی ، ركن الدین سلمان ، ركن الدین
قلنج آرسلان ، غیاث الدین کیخسرو ثالث
قبرلی واردر . تره بك خارجی كره ند شو
کتابه قالدشدر :

[امریعمارة السلطان الاعظم عزالدین
والدین ركن الاسلام والمسلمین فخرالملوك
والسلطین سلطان بلاد الروم والشام ابو الفتح
قلنج آرسلان بن مسعود بن قلنج آرسلان
ناصر المؤمنین اعدالله له ...]

تره بك طیش جهه سنده و شاله ناظر
جهتمده معمارینك اسمی حاوی ریازی واردر :

[عمر یوسف بن عبد الغفار الحرжі
غفراللهه والجميع المسلمين]
جامعك جمله قاپیسنك اوزرنده دائروی
بر چینی لوحه كورولور . بیاض حرقله
شونلر یازیلیدر .

[السلطان المعظم علاءالدین والدین]
بونك اطرافنده ایسه بر کتابه داهواردر :
[عمل کریم الدین اردشاه درشهور سنه
سبع عشر و ستمائه ا هجرت پیغمبر علیه السلام
بو قاپیك صول طرف جهه سنده شو
کتابه نظر دخی جلب ایدر :

[امریبناء هذا المسجد والربة المعترقا السلطان
الغالب علاءالدین والدین ابو الفتح کیقباد
ابن السلطان الشهيد کیخسرو بن قلنج آرسلان
ناصر امیر المؤمنین بتولی العبد ایاذالا تابکی من
سنه سته عشر و ستمائه]

بو قاپیكده میان ایدلیدیکی و هیله مرمر
دوارله اورولمش اولان قافی ، بعضی شكاده
بركرله چوریلشدر . افق سیدملر آراسته
یدی تابه سیاه و بیاض مرمردن یاپیلش
بر آشيك واردركه ، اطرافنده ایکی رنگلی
نصف دائره له خط و نقشلر ایله تزین ایدلش
اولوب بر کتابه بی ده احتوا ایتمکده در .

[بسم الله والسلام علی الرسول الله ثم هذا
بیت الله السلطان معظم علاءالدین والدین
ابو الفتح کیقباد ابن السلطان السعید السهید
کیخسرو بن قلنج آرسلان بن مسعود
ناصر المؤمنین علی بد العبد الفقیر المحتاج الی
رحمة الله آیارالمه الی الا تابکی سنه سبع عشر
و ستمائه]

دیگر بر کتابه ده شویله در :

[بسم الله الرحمن الرحیم امریعمارة هذا الجامع
السلطان الغالب عزالدین والدین سلطان البر
والبحرین ابو الفتح کیکاوس بن کیخسرو بن
قلنج آرسلان برهان امیر المؤمنین فی شهر
سنه سته عشر و ستمائه بتولی العبد المحتاج الی
رحمة الله آیارالا تابکی]

عینی جهه ده باشقا بر کتابه ده شویله در :

[التولی آیار الانابکی عمل محمد ابن
قولاردمشقی] [۱]

بوندن صوركراده شو کتابه نظر دخی
جلب ایدر :

[امریتمام هذا الجامع المبارك السلطان المعظم
علاءالدین والدین ابو الفتح کیقباد بن کیخسرو بن
قلنج آرسلان برهان امیر المؤمنین]
جامعك غرب جهه سنده ایسه ایکی کتابه
كورولور :

۱ — [السلطان المعظم علاءالدین والدین
ابو الفتح کیقباد بن کیخسرو بن قلنج آرسلان]
۲ — [السلطان الغالب عزالدین والدین
ابو الفتح کیقباد بن کیخسرو برهان امیر المؤمنین]
پیتندی آنقره :

نورالدین ابراهیم

[۱] بو کتابه دن انشاءتک عزالدین کیکاوسک
و علاءالدینك باش قوماندانی اولان ایاز
(آیاس) ده حواله ایدلش اولدینی و موی ایلک ده
سوریدن جلب ایتدیردی محمد اسمندکی معماره
انشائی درعه ده ایتدیردی آ کلاشایور .

